

IN DE WOLKEN

KORTE
EN WAT LANGERE
VERHALEN

ANNEKE APPEL

IN DE WOLKEN

KORTE

EN WAT LANGERE

VERHALEN

Ook van Anneke Appel:

HET ROZE VESTJE

ISBN: 9789464925272

VANAUX,

waar de weg doodloopt

en het leven doorgaat

na het grote sterven

ISBN: 9789464924237

Schrijver: ANNEKE APPEL

Cover: G.G. Cassée

ISBN: 9789464927832

© ANNEKE APPEL

Buitenland verhaalt van een eerste buitenlandse ervaring van een meisje in de jaren vijftig.

Buitenland

Het gebeurde ergens in van de tweede helft van de jaren vijftig. Ik zal een jaar of zeven, acht geweest zijn. Mijn ouders mochten een Volkswagen Kever lenen en mij wachtte een grote verrassing. Ik moest alleen nog even geduld hebben. Ze deden knap geheimzinnig. Vooral mijn vader. Ik zou met hem Mamma nareizen naar Maastricht Zij ging een paar dagen eerder al logeren bij haar hartsvriendin, tegen wie ik 'Tante' zei. Zo ging dat in die dagen. Een goede vriendin van je ouders, werd door jou 'Tante' genoemd en met 'U', ja met een hoofdletter, aangesproken.

Waarom ik niet gewoon met mijn moeder met de trein ben meegegaan kan ik mij niet herinneren. Misschien moest ik naar school en heb ik bij mijn grootouders gelogeed tot ik samen met Pap op stap zou gaan. Hij zal wellicht ook verplichtingen gehad hebben als leraar Artillerie Wetenschappen op de KMA. Gek dat ik me van sommige dingen niets en van andere de details haarscherp voor de geest kan halen. Bij voorbeeld van de oplopende spanning in de dagen voor ons vertrek. En de plagerige blik van mijn vader. Hij was altijd bezig mijn karakter te trainen, te vormen, te koesteren en te kneden. Nu moest ik kennelijk leren mijn nieuwsgierigheid te beheersen. Hij was vrolijk en ervan overtuigd dat ik de verrassing fijn zou vinden. Maar intussen? Verklappen-ho-maar! Dat hoorde bij het spel. Zijn spel. Mij werd niets gevraagd. Ik was enig kind en alle ogen waren, gelijk op Kwatta, op mij gericht.

Iedereen van mijn generatie herinnert zich die reclame. Een Kwatta was een dunne reep chocola, gemaakt in ons eigen Breda.

Eindelijk leek het moment van onthullen daar. Onze bagage stond klaar bij de voordeur, maar mijn vader deed net of zijn neus bloedde. Hij wist donders goed dat ik barstte van nieuwsgierigheid. Ik keek hem voor de zoveelste keer die week vol verwachting aan, maar nee hoor, hij gaf geen krimp, hij neuriede zachtjes terwijl hij de sleutel twee keer omdraaide en onze koffers zwierig optilde om naar beneden te dragen. Wij woonden driehoog in een flat. Hij keek nog even of er post was. Ik hield de zware portiekdeur voor hem open en nog steeds zei hij niets. Hij lachte wel een beetje plagerig naar me. Hij zette onze spullen in de kattenbak en ontsloot mijn portier. Hij installeerde mij op de rechtervoorstoel en vroeg of ik lekker zat. Ik kon net boven het dashboard uitkijken. Geen kinderstoeltje, geen gordel, geen zitverhoging, niks van dat alles. Onvoorstelbaar voor mijn kleingrut vandaag de dag.

‘Ja, prima Pap, maar wat is nou die verrassing?’

‘Geduld is een schone zaak! Ik zal het je zo vertellen!’

Hij liep achter de Kever om en ging naast me zitten. Ik pruttelde protesterend, maar dat hielp me geen zier. Ik vergat haast te genieten van het feit dat ik lekker voorin zat! Mijn vader rommelde met de pook in de versnellingsbak. Hij vond het altijd heerlijk om ‘in de olie te roeren’ zoals hij dat noemde. Hij heeft later ook nooit een automaat willen hebben. Die moesten

trouwens nog uitgevonden worden. Net als veiligheidsriemen en centrale deurvergrendeling. Een kinderslot bestond al wel, maar alleen bij wagens met achterportieren. Wij hadden een simpele auto te leen. Je kon de rugleuningen van de voorstoelen laagklappen en dan naar achteren klauteren. Maar ik zat prinsheerlijk vóórin en wist nog steeds niet wat nou de verrassing ging worden.

‘Om te beginnen: het kan zijn dat ik moet remmen. Dan moet je met allebei je handen, je afzetten tegen het dashboard. Want je moet niet met je hoofd tegen de voorruit knallen! Doe dat eens even: zet je schrap met je handen, kijk zó!’ Ik deed keurig wat mijn vader me opdroeg. We oefenden zelfs nòg een keer. Wáár bleef die verrassing?

‘We gaan naar het Buitenland!’ zei mijn vader triomfantelijk. ‘Daar ben jij nog nooit geweest. Dit wordt jouw eerste Buitenlandse Reis. Wij rijden speciaal voor jou door België naar Maastricht. Hoe vind je dat? En als we eenmaal daar zijn, heb je kans dat we morgen of overmorgen ook naar Duitsland gaan, voor een uitstapje.’

Ik was perplex. Het Buitenland! Daar was ik nog nooit geweest.

Tegen dat we in dat vreemde Buitenland aankwamen, was het donker. Ik zag er dus weinig van. Mijn vader mopperde op slecht verlichte wegen en op onduidelijke richtingaanwijzers: moest je nu rechtdoor of juist naar rechts om bij een bepaalde plaats te komen. Dat is in België vaak verwarrend. Wat dat betreft is er niet veel

veranderd. Wat hij ook storend vond waren belabberde achterlichten van auto's voor ons.

'Het lijkt wel een verroeste spijker waar ze een brandende lucifer onder houden!' zei hij geërgerd. Het werd een lange rit. Snelwegen waren er niet of nauwelijks. Pas laat in de avond, arriveerden we op onze bestemming. Ik sliep al lang.

De dagen erna zijn we inderdaad op stap geweest. De moeder van Tante zat naast Pappa. Mijn moeder en Tante zaten op de achterbank met mij tussen hen in of ik bij iemand op schoot. Dat was anders dan ik gewend was. Een oom van mij had ook een Kever. Als we met hem de hort op gingen dan zat mijn vader naast hem, voorin, met meestal mijn nichtje op schoot. Mijn moeder en haar zus zaten dan achterin met mijn grote neef tussen hen in en mijn kleinere neef en ik deelden altijd de kattenbak. Zo heb ik menig zondagmiddag 'een rondje gereden', gewoon omdat het kòn.

Vanuit Maastricht gingen we naar het Drielandenpunt. Vroeger, toen Moresnet nog zelfstandig was, was dat het VIER-landenpunt. Dat leerde ik en onthield ik. Want de moeder van Tante was daar geboren, in Moresnet. Dat had in beide wereldoorlogen nog heel wat gedoe gegeven. Maar daarvan snapte ik natuurlijk geen snars. We zijn in Monschau geweest en Schwammenauel. Er werden foto's gemaakt. Kleine zwart/witte met een keurige witte rand. Daar mocht je zo'n foto voorzichtig vasthouden. Want vette vingers op een foto moesten vermeden worden. De techniek was trouwens heel

omslachtig: met veel moeite, altijd in de schaduw, kon er een filmrolletje in het toestel geplaatst worden. Het nemen van de kiek was ook anders dan heden ten dage: de fotograaf nam flink afstand en de figuranten moesten lang stil staan. Hoe meer omgeving, hoe beter. Het was een hele kunst! Het ontwikkelen gebeurde soms pas maanden later als het hele filmrolletje vol geschoten was. En dan moest je zeker een week wachten eer je het resultaat kon ophalen bij de fotograaf.

Ik ontdekte dat de wereld niet overal zo plat was als in ons land. Ik vond de bergen heel bijzonder, al waren het slechts heuvels. Het mooiste vond ik een klein stroompje water dat naar beneden murmelde. Je kon dat kristalheldere water zo met je hand opscheppen en drinken. Het kabbelde over veelkleurige rotsen. Prachtig vond ik die. Iedereen riep regelmatig dat het uitzicht zo mooi was. Daarvan kan ik me nauwelijks iets herinneren. Ik denk dat ik er weinig van zag, langs alle volwassenen in dat kleine autootje met regelmatig beslagen ramen.

Mijn eerste 'Buitenlanden' zijn me goed bijgebleven. Beter dan vele andere daarna.

Ver van Voorhout speelt in 1975. Oman had een nieuwe, enthousiaste, jonge Sultan en er was al een kilometer of vijftig verharde, geasfalteerde weg; verder alleen maar stoffige zandwegen. In het zuiden woedde een burgeroorlog. Middenin de nacht landt de pasgetrouwde vertelster. Zij beschrijft wat zij ziet in de aankomsthal van het toen nog primitieve, kleine vliegveld.

Ver van Voorhout

Zie je me zitten op Seeb, de luchthaven van Muscat? Het is 1975. Ik zit te wachten tot we het, in die tijd nog zo onbekende, Sultanaat Oman in mogen. Mijn kersverse man woont en werkt hier al een jaar of twee. Hij staat in de rij voor de douane. Ik ben moe en ver van Voorhout, mijn geboortedorp. Ik kijk naar een man in een jurk, die staat te dweilen.

We hebben een ongebruikelijke reis achter de rug. Onze huwelijksreis. Omdat mijn Lief in de woestijn zat en ik in de Bollenstreek, hebben we de taken verdeeld: ik heb alle voorbereidingen voor De Grote Dag getroffen en hij heeft me daarna 'ontvoerd', niet op een wit paard en ook niet per kameel maar met de TEE, de Trans Europe Express, enkele reis Rotterdam - Straatsburg. Daar stond een sportief, rood autootje met een open dak klaar om de Elzas te verkennen. Na een paar dagen begon het te sneeuwen, heel romantisch, alleen niet als je slechts zomerkleding bij je hebt. Het dak van de voiture kon gelukkig dicht.

Aangezien wij een open ticket naar Oman hadden, konden we kiezen hoe we daar wilden komen. We vluchtten naar Griekenland omdat dat met negentien graden Celsius de warmste plek in Europa was. Athene was aantrekkelijk, maar het leek alsof iedereen ons voor de voeten liep en het lawaai van verkeer en harde stemmen irriteerde ons mateloos. We waren moe van alle drukte rond onze trouwdag en hadden behoefte aan